

Samverkansöverenskommelse gällande samordning av hjälpmedel till barn och elever i skolan

Information till berörda verksamheter

Beslutat av LSVO den 15 juni 2023

Ett samarbete mellan

Karlshamns
kommun

KARLSKRONA
KOMMUN

Ronneby
KOMMUN

REGION
BLEKINGE

OLOFSTRÖMS
KOMMUN

Sölvesborgs
kommun

Bakgrund

- Barn med fysiska eller psykiska funktionsnedsättningar har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv som gör det möjligt för dem att delta aktivt i samhället
- Sjukvårds- och skolhuvudmän har ett delat ansvar för att tillgodose barn och elevers behov av hjälpmedel
- Samverkan och en tydlig ansvarsfördelning mellan verksamheterna behövs
- Socialstyrelsens skrift [Samordning av hjälpmedel till barn och elever med funktionsnedsättning](#) är grunden till överenskommelsen

Ett samarbete mellan

Syfte, mål och målgrupp

- Syftet
  - elevens behov ska bilda utgångspunkt för hjälpmedelshanteringen
  - ansvarsfördelningen ska vara tydlig
  - samverkan mellan olika parter är viktig
- Målet
  - att effektivt tillgodose personens behov av hjälpmedel inom rimlig tid
- Målgruppen
  - personer under 18 år
  - gymnasieelever som är äldre än 18 år

Ett samarbete mellan

Karlshamns
kommun

KARLSKRONA
KOMMUN

Ronneby
KOMMUN

REGION
BLEKINGE

OLOFSTRÖMS
KOMMUN

Sölvesborgs
kommun

Hjälpmedelskategorier

Grundutrustning

Pedagogiska hjälpmedel

Personliga hjälpmedel

Arbetstekniska hjälpmedel

Indelningen av hjälpmedelskategorier enligt Socialstyrelsens skrift:
[Samordning av hjälpmedel till barn och elever med funktionsnedsättning](#)

Ett samarbete mellan

Samverkan och kompetens

- Vissa lösningar kräver att produkter från olika kategorier kombineras, t ex grundutrustning och/eller arbetstekniska hjälpmedel används tillsammans med ett personligt hjälpmedel
- Samverkan från båda verksamheter/huvudmän krävs för att en godtagbar lösning ska uppnås
- Rutiner för informationsöverföring mellan verksamheterna/huvudmännen och åtgärdsplanering/-genomföranden behöver upprättas
- Huvudmännen ansvarar för att den egna personalen har den kompetens som behövs för att kunna utföra sitt arbete

Ett samarbete mellan

Grundutrustning

Utrustning som behövs för att tillgodose behovet hos flera studerande och som inte kräver någon mer omfattande individuell anpassning

Skolan har ansvar för inköp av grundutrustning

- Enkelt i sitt utförande (kildyna)
- Kräver inte avancerade anpassningar (arbetsstol)
- Kan användas av flera än en person (skötbord, sulky)
- Finns att tillgå i den öppna handeln (höj- och sänkbart bord)*

*Anpassade skolor har i regel högre krav på nivån på grundutrustning

Ett samarbete mellan

Hjälpmedelskategori och definition	Beskrivning	Ansvarig huvudman, verksamhet
<u>Grundutrustning</u> Utrustning som behövs för att tillgodose behovet hos flera studerande och som inte kräver någon mer omfattande individuell anpassning	Grundutrustning ska vara anpassad till den elevgrupp som skolan tar emot och hänger nära samman med tillgänglighet till och i skolans lokaler. Skolans ansvar för grundutrustning är i anpassad skola högre än i andra skolformer. Förvaltningen har kostnadsansvar för utrustningen. Rektor vid respektive skola ansvarar för en god studie-och arbetsmiljö i skolan och för att det finns kompetens för att göra inköp samt för personalens för handhavande av utrustningen. Exempel: • Hygienhjälpmedel i standardutförande (ex. toalettförhöjning, duschstol) • Arbetsstol utan individuell anpassning • Positioneringskuddar/-dynor • Påklädningspall • Arbetsbord, höj-/sänkbart alt med förhöjnings-klossar • Sulky i standardutförande • Gymnastikmatta, pilatesboll • Portabel ramp • Stödhandtag, toalettarmstöd • Dörrautomatik • Anpassade bestick	Skola

Ett samarbete mellan

Karlshamns kommun

KARLSKRONA KOMMUN

Ronneby kommun

REGION BLEKINGE

OLOFSTRÖMS KOMMUN

Sölvesborgs kommun

Pedagogiska hjälpmedel

Kännetecknas av att de huvudsakligen har som syfte att för den enskilda kompensera för en funktionsvariation/-nedsättning i lärandesituation

Skolan har ansvar för inköp av pedagogiska hjälpmedel.

- Anpassas till de elever som skolan tar emot
- Exempel: datorer, surfplattor, tidshjälpmedel, enklare kommunikationshjälpmedel

Ett samarbete mellan

Hjälpmedelskategori och definition	Beskrivning	Ansvarig huvudman, verksamhet
<u>Pedagogiska hjälpmedel</u> Pedagogiska hjälpmedel kännetecknas av att de huvudsakligen har som syfte att för den enskilda kompensera för en funktionsvariation/-nedsättning i lärande-situation.	Skolans pedagogiska hjälpmedel ska vara anpassad till de elever som skolan tar emot. Rektor ansvarar för inköp av pedagogiska hjälpmedel. Exempel: • Datorer, surfplattor • Allmänna styrsätt till datorer (ex kontakter, pekskärm, tangentbord) • Omgivningskontroll, ex reläboxar, touchkontakter • Tidshjälpmedel, ex timstock, time timer • Enklare samtalshjälpmedel	Skola

Ett samarbete mellan

Karlshamns kommun

KARLSKRONA
KOMMUN

Ronneby
KOMMUN

REGION
BLEKINGE

OLOFSTRÖMS
KOMMUN

Sölvesborgs
kommun

Personliga hjälpmedel

Individuellt utprovad produkt som syftar till att bibehålla eller öka aktivitet, delaktighet eller självständighet genom att kompensera för en funktionsvariation/-nedsättning

Förskrivning av personliga hjälpmedel görs av legitimerad personal hos ansvarig vårdgivare som också har kostnadsansvar

Skolan har kostnadsansvar vid behov av flera uppsättningar

- Samverkansnämndens anvisningar styr vad som kan förskrivas och av vem

Ett samarbete mellan

Karlshamns
kommun

KARLSKRONA
KOMMUN

Ronneby
KOMMUN

REGION
BLEKINGE

OLOFSTRÖMS
KOMMUN

Sölvesborgs
kommun

Hjälpmedelskategori och definition	Beskrivning	Ansvarig huvudman, verksamhet
<u>Personliga hjälpmedel</u> Individuellt utprovad produkt som syftar till att bibehålla eller öka aktivitet, delaktighet eller självständighet genom att kompensera för en funktionsvariation/-nedsättning	Den verksamhet där patienten ingår utifrån ansvarsfördelningen för hälso- och sjukvård har inom sitt kompetensområde förskrivnings- och kostnadsansvar för hjälpmedel utifrån en individuell bedömning. Regionen ansvarar för personliga hjälpmedel som används i hemmet och tas till skolan. En uppsättning av ett personligt hjälpmedel i skolan kan förskrivas av Regionen, om behov finns utifrån skolmiljön. Regionen har förskrivningsansvar för en uppsättning i skolan medan skolan har kostnadsansvar för övriga uppsättningar.	Region
<u>Hjälpmedelsanvisningar</u> ligger till grund för vilka personliga hjälpmedel som kan förskrivas samt av vem	Skolan har kostnadsansvar för elevens personliga hjälpmedel utifrån skolmiljön (se ovan).	Skola
	Kommunens hemsjukvård förskriver och har kostnadsansvar i de fall personliga hjälpmedel omfattas inom länets Hemsjukvårdsavtal. Samma villkor gäller som för Regionen (se ovan)	Kommunens hemsjukvård

Ett samarbete mellan

Karlshamns kommun

KARLSKRONA
KOMMUN

Ronneby
KOMMUN

REGION
BLEKINGE

OLOFSTRÖMS
KOMMUN

Sölvesborgs
kommun

Arbetstekniska hjälpmedel

Hjälpmedel som behövs för att underlätta personalens arbete med eleven

Arbetsgivaren ansvarar för inköp av arbetstekniska hjälpmedel

- Exempel: gångbälte, golvlyft, taklyft, skötbord
- Produkterna är inte individuellt anpassade och kan användas av flera

Ett samarbete mellan

Samverkan vid oenighet om ansvaret

- Avvikelse i samverkan hanteras enligt länsövergripande rutiner.
- Tvister löses i första hand på lokal chefsnivå mellan parterna
- Elevens bästa ska vara i fokus
- Vid fortsatt oenighet bör parterna för elevens bästa provisoriskt lösa problemet för att sedan lyfta ärendet till överordnad chefsnivå mellan parterna
- Kan inte dessa lösa frågan förs frågan vidare till den politiska nivån

Ett samarbete mellan

Karlshamns
kommun

KARLSKRONA
KOMMUN

Ronneby
KOMMUN

REGION
BLEKINGE

OLOFSTRÖMS
KOMMUN

Sölvesborgs
kommun

Uppföljning

Överenskommelsen kommer att följas upp ett år efter att den har trätt i kraft, därefter vartannat år

Uppföljning kommer att ge genom:

- enkätformulär till verksamheterna
- antalet inkomna avvikelser gällande brister i samverkan

Ett samarbete mellan

